

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Gž 4/05
08.09.2005. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Predraga Trifunovića, predsednika veća, Mirjane Grubić i Vesne Popović, članova veća, u parnici tužilaca AA, BB i VV, čiji je punomoćnik AB, advokat, protiv tuženog "GG", čiji je pravni sledbenik "DD", koga zastupa BV, advokat, radi isplate naknade, odlučujući o žalbi tuženog, izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Kragujevcu P. 10/03 od 10.09.2004. godine, u sednici održanoj 08.09.2005. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovana žalba tuženog i POTVRĐUJE presuda Okružnog suda u Kragujevcu P. 10/03 od 10.09.2004. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Okružnog suda u Kragujevcu P. 10/03 od 10.09.2004. godine, stavom prvim izreke, usvojen je tužbeni zahtev tužilaca AA, BB i VV, pa je obavezan tuženi "DD", kao pravni sledbenik "GG" da tužiocima, kao solidarnim poveriocima, isplati 5.307.120,00 dinara sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.01.2004. godine do isplate, u roku od 15 dana od dana prijema presude. Stavom drugim izreke obavezan je tuženi da tužiocima kao solidarnim poveriocima isplati 377.771,00 dinara na ime troškova parničnog postupka u roku od 15 dana od dana prijema presude.

Protiv ove presude tuženi je blagovremeno izjavio žalbu zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog pogrešne primene materijalnog prava.

Tužiocima su podneli odgovor na žalbu.

Vrhovni sud je ispitao pobijanu presudu u smislu čl.365. ZPP ("Sl.list SFRJ" br.4/77, 36/77 ... i "Sl.list SRJ" br. 27/92, 31/93, sa kasnijim izmenama i dopunama), koji se primenjuje na osnovu čl.491. stav 1. Zakona o parničnom postupku ("Sl.glasnik RS" br.125/2004) i našao da je žalba neosnovana.

U postupku nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl.354. stav 2. ZPP na koju drugostepeni sud pazi po službenoj dužnosti.

Okružni sud je, na osnovu izvedenih dokaza koji su ocenjeni u smislu odredbe čl.8. ZPP, utvrdio da su se tužiocima nalazili u radnom odnosu kod tuženog i da su 09.03.1999. godine obavestili tuženog, kao poslodavca, o svom pronalasku stvorenom u radnom odnosu pod nazivom "Automat 7,62h39", te da se tuženi o tome nije izjasnio nepostupajući u skladu sa odredbama čl.102. i čl.103. Zakona o patentima. Zbog toga su tužiocima 03.08.2000. godine podneli nadležnom organu zahtev za priznavanje patenta, pa je rešenjem Saveznog organa za poslove odbrane Generalštaba Vojske Jugoslavije utvrđeno pravo patenta tužilaca - autora za poverljivi pronalazak iz radnog odnosa pod nazivom "Automat 7,62h39". Ovim rešenjem određeno je da pronalazak mogu da koriste sve jedinice i ustanove Vojske Jugoslavije, preduzeća namenske proizvodnje i druga preduzeća u SRJ koja rade za potrebe Vojske Jugoslavije. Tuženi čija je delatnost iz grupe namenske proizvodnje sporni pronalazak koristi u proizvodnji pod šiframa 108871 i 115377. Tužiocima su podneli zahtev tuženom da im isplati naknadu po osnovu korišćenja zaštićenog pronalaska u povećanju dobiti preduzeća, o kome nije odlučivano. Među strankama nije sporno da između tužilaca (zaposlenih) i tuženog (poslodavca) nije zaključen poseban ugovor o kriterijumima za utvrđivanje visine naknade sa načinom i vremenom plaćanja. Veštačenjem sudskog veštaka odgovarajuće struke utvrđeno je da tuženi - korisnik pronalaska tužilaca, nema obezbeđene podatke za izračunavanje dobiti po jedinici proizvoda koji predstavlja zaštićeni pronalazak, tako da je primenom kriterijuma iz Uputstva tuženog za primenu Pravilnika o zaštiti pronalazaka i tehničkih unapređenja, kao i propisane metodologije, obračunata visina pripadajuće naknade tužiocima i dato mišljenje da ona iznosi 5.307.120,00 dinara u utuženom periodu od 09.03.1999. godine do 31.12.2003. godine (između tužilaca nije sporan obim učešća svakog od njih u stvaranju pronalaska i deo naknade koja im pojedinačno pripada).

Na potpuno i pravilno utvrđeno činjenično stanje, prvostepeni sud je ispravno primenio materijalno pravo i to odredbe Zakona o zaštiti pronalazaka, tehničkih unapređenja i znakova razlikovanja ("Sl.list SFRJ" br.34/81, 3/90 i 20/90), čl.92. i čl.99. Zakona o patentima ("Sl. list SRJ" br.15/95), povezano sa odgovarajućim normativnim aktima tuženog, kada je odlučio kao u izreci pobijane presude. Razloge koje je dao Okružni sud u svemu prihvata i ovaj sud.

Neosnovano se ističe u žalbi da je prvostepena presuda zahvaćena bitnom povredom odredaba parničnog postupka iz čl.354. stav 2. tač.14. ZPP, zato što je niena izreka protivrečna datim razlozima. Naprotiv, izreka

pobijane presude je jasna i razumljiva, a obrazloženje u skladu sa donetom odlukom.

Nije osnovan žalbeni navod da je u postupku učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl.354. stav 2. tač.11. ZPP. Ovo iz razloga što je 29.10.2003. godine tužilac AA kao v.d. direktor tuženog ovlastio za zastupanje tuženog advokata AB, na osnovu čl.41. i čl.42. Zakona o preduzećima ("Sl.list SRJ" br.29/96, 33/96, sa kasnijim izmenama i dopunama).

Pri okolnosti da su tužioci dobili ispravu o patentu, izdatu na osnovu čl.25. i čl.27. Pravilnika o zaštiti pronalazaka i prihvatanju tehničkih unapređenja i konkretnih predloga i njihovoj primeni u VJ ("Sl.vojni list" br.29/90), u skladu sa Zakonom o patentima ("Sl.list SRJ" br.15/95) i Uredbom o utvrđivanju poverljivih pronalazaka koji se odnose na narodnu odbranu i bezbednost zemlje i o načinu priznavanja patenata za takve pronalaska ("Sl.list SFRJ" br.59/82), i tako dobili potvrdu za najviši oblik stvaralaštva bez uticaja su na drugačiju odluku navodi u žalbi da su tužioci stvorili novo rešenje u okviru funkcije rada kod tuženog.

Ukazivanje u žalbi da tuženi nije pasivno legitimisan u ovom sporu je neosnovano, s obzirom da je tuženi bio poslodavac tužiocima, da su tužioci autori pronalaska iz radnog odnosa kod tuženog, te da tuženi ekonomski iskorišćava zaštićeni pronalazak tužilaca.

Tvrđnja podnosioca žalbe da je visina dosuđene naknade tužiocima nepravilno izračunata, nije osnovana. Imajući u vidu sadržinu pravne zaštite koja se tužbom traži, a postupajući u smislu čl.377. ZPP po primedbama iz rešenja Vrhovnog suda Srbije Gž.br.27/03 od 08.05.2003. godine, Okružni sud je ispravno ocenio nalaz i mišljenje sudskog veštaka, koji je detaljno i argumentovano iskazao vrstu parametara iskorišćenih pri obračunu naknade iz opštih akata tuženog (sigurnost u radu, proces rada, poboljšanje kvaliteta, ušteda materijala, očuvanje i održavanje postrojenja, organizacija, rukovođenje i administracija, prihod tuženog od prodatih proizvoda, koji predstavlja zaštićeni pronalazak, te procenat učešća naknade u prihodima tuženog ostvarenih po osnovu ekonomskog iskorišćavanja spornog pronalaska, uz vođenje računa o odobrenom procentu rabata kupcima).

Vrhovni sud je cenio i ostale navode i predloge u žalbi, ali ih posebno ne obrazlaže, nalazeći da su irelevantni.

Pravilna je i odluka o troškovima parničnog postupka, jer je doneta ispravnom primenom čl.154. i čl.155. ZPP.

Na osnovu čl.368. ZPP, odlučeno je kao u izreci.

Predsednik veća-sudija,

Predrag Trifunović, s.r.

Za tačnost otpavka

JK